

ÜZENET

A PRÁGAI REFORMÁTUS MISSZIÓS GYÜLEKEZET
HETILAPJA – II. ÉVFOLYAM – 5. SZÁM, 2009. FEB. 1.

Szeretett testvéreim az Úr Jézus Krisztusban!

Sámson személye nagyon izgalmas, és élettörténetében egyaránt hordoz jézusi és gyarló emberi vonásokat is. Ezekről a vonásokról szeretnék ma beszélni, mert

időszakában találjuk magunkat, amikor Józsué halála után már szét volt osztva az általuk elfoglalt Palesztina része, és a 12 törzs végre letelepedett. Ugyanakkor nem volt egy – minden törzset összefogó – vezetőjük, hanem mind a 12 törzs önmagának élt, a többi testvér-

De az ő fejének haja újra kezdett nőni, miután megnyiretett. És mikor a Filiszteusok fejedelmei összegyűltek, hogy az ő istenüknek, Dágonnak nagy áldozatot áldozzanak, és hogy örvendezzenek, mondanák: Kezünkbe adta a mi istenünk Sámson, a mi ellenségünket. És mikor látta őt a nép, dicsérték az ő istenöket, mert - mondanák - kezünkbe adta a mi istenünk a mi ellenségünket, földünk pusztítóját, és a ki sokakat megölt mi közülünk. Lőn pedig, hogy mikor megvidámult az ő szívök, mondanák: Hívjátok Sámson, hadd játszék előttünk. És előhívák Sámson, a fogházból, és játszék ő előttük, és az oszlopok közé állították őt. Sámson pedig monda a fiúnak, a ki őt kézenfogva vezette: Ereszsz el, hadd fogjam meg az oszlopokat, a melyeken a ház nyugszik, és hadd támaszkodjam hozzájuk. A ház pedig tele volt férfiakkal és asszonyokkal, és ott voltak a Filiszteusok összes fejedelmei, és a tetőzeten közel háromezeren, férfiak és asszonyok, a Sámson játékának nézői. Ekkor Sámson az Úrhoz kiáltott, és monda: Uram, Isten, emlékezzél meg, kérlek, én rólam, és erősíts meg engemet, csak még ez egyszer, óh Isten! hadd álljak egyszer bosszút a Filiszteusokon két szemem világáért! És átfogta Sámson a két középső oszlopot, melyeken a ház nyugodott, az egyiket jobb kezével, a másikat bal kezével, és hozzájuk támaszkodott. És monda Sámson: Hadd veszsek el én is a Filiszteusokkal! És nagy erővel megrándította az oszlopokat, és rászakadt a ház a fejedelmekre és az egész népre, mely abban volt, úgy hogy többet megölt halálával, mint a mennyit megölt életében.

Bírák 16,22-30

Sámson emberi oldala fontos üzenetet rejt magában ránk nézve, jézusi oldala pedig arra enged rácsodálkozni, mennyi előjelet adott az Úr már réges régen arról, hogy egyszer eljön az Igaz Szabadító, aki nemcsak részgyőzelmekkel hoz szabadtítást, hanem végérvényesen legyőzi az ősellenséget.

Bevezetőül el kell Sámsonról mondani, hogy bíra volt. Izráelnek abban az

törzshöz csak igen laza kötelék fűzte. Ilyen – adminisztratív, gazdasági, politikai szempontból – szétmorzsolódott állapotban azonban könnyű prédájává váltak a környező erős országoknak: a filiszteusoknak, midjánitáknak, moábitáknak. A Biblia ezért úgy mutatja be a bírakat, mint olyan vezetőket, akik a válságos pillanatban kiálltak népük szabadítására. Olykor több törzsből álló

koalíciót vezettek, valamikor csak egykettő élén álltak. Sohasem uralkodtak mind a 12 törzs felett, és haláluk után mindig visszaállt az a helyzet, hogy az ellenségek háborgatták és fenyegették Izráelt. Ez a helyzet egészen Saul király idejéig tartott. Nos, Sámson a bírák között az utolsó, akiről a Szentírás beszél. Éspedig a többi bíra történetéhez képest igen plasztikusan, részletekbe menve, úgyhogy szinte egy teljes lelki profil áll előttünk, amelyben magunkra is ráismerhetünk, ki-ki másképp.

Sámson az ereje miatt lett híres. Nagyon különös a születése, mert ő az egyedüli ószövetségi hős, akinek a születését ugyanaz a jelenet előzte meg, mint Keresztelő Jánosnak, valamint magának Jézusnak a születését. Sámson apjához, Manoáhhhoz egy angyal jön, aki születését hírül adja, valamint megmondja, hogy ő lesz Isten népének a szabadítója. Sámson tehát azon legjelentősebb személyek mellé sorakozik, akik ki voltak választva arra, hogy Istennek teljes odaadásban éljenek, meg legyenek telve a Szentlélekkel, és hatalmas tetteket vigyenek véghez. Sámson különlegességét a názírság erősítette. Názírnak azt a személyt nevezték, aki önkéntes különleges fogadalmat tett, hogy egy bizonyos ideig Istennek való különleges odaadásban él. Leginkább akkor, amikor fontos, szent feladatra készült, például felszabadító háborúra. Borotva nem érte hajukat, szakállukat, tisztátalan ételt nem ettek, sem bort, sem szőlőterméket nem ittak, nem ettek. Sámsonnál ez a különleges helyzet még fokozódott azzal, hogy már az anyjának sem szabad

volt ezeket tennie várandósága idején, ráadásul Sámson maga nemcsak ideiglenesen tartotta be e fogadalmat, hanem életfogytiglan. Ami azt jelenti, hogy az Úrnak való szolgálatát élete végéig tartott. Ezért szívesen kapcsolja össze a néphagyomány a hosszú haját az erejével. A hajában olyan értelemben volt az ereje, amennyire ez a haj kifejezte az Istennek tett fogadalmához való hűségét. Addig volt vele a Szentlélek ereje, amíg Sámson szíve is Istené volt. Kedves testvéreim, ilyen szempontból mi magunk is názírok vagyunk. Mindnyájan hiszszük, hogy Isten már anyánk méhében tudott rólunk, és szent terve van velünk. Hosszú hajunkat pedig a konfirmációs eskünk, az úrvacsorai „Igérem és fogadom“ eskünk valamint a szent életre való igyekezetünk helyettesíti. Ebben lehet hát Sámson előképünk, kérdés, hogy mennyire példaképünk. Minden esetre azonban sok mindent elárulhat az

ő élete a mi lelki, názíri szolgálatunkról.

Szóltunk Sámson erejéről, de merem állítani, hogy több volt benne a gyengeség és gyarlóság. Sámson nagyon makacs és önfejű volt, nehezen találánk meg benne az odaszánt, elmékedő hőst. A maga életét élte, szüleit manipulálva azt tette amit akart. Ha a mai korban szeretnénk hasonlítani valakihez, leginkább egy fiatal amerikai „machó“-kép állna előttünk, aki öntudatosan és minden áron mutogatja erejét, vissza is él vele. Könnyen haragra gerjed és általában nagyon indulatos. Sámson nagyon hiú volt, hiszen dicsérő éneket alkotott magáról. Nem igen imádkozott, nem igen kereste az Isten, egy helyzetet kivéve: amikor egy nehéz harc után megszorjázott, és nem talált vizet a kiszáradt forrásban. Akkor szemrehányóan kért vizet Istentől. Legnagyobb tragikumja pedig a nők iránti szenvedélye volt. Szeme kívánsága után ment, filiszteus lányokkal, valamint parázna nőkkel keverte össze életét, aminek mindig rossz vége lett.

Sámson életrajza arra tanít, hogy bizony, a mi életünk is hasonló utakon jár. Nem kell feltétlenül a parázna nőkre gondolni, hanem arra, mennyire lazán, befolyás nélkül hagy minket a tény, hogy választott szent nép vagyunk. Mennyire pazaroljuk erőnket a tisztátalan dolgokra, mennyire engedünk a vágynak, indulatnak, hiúságnak, makacsságnak. Hányszor nem fordulunk Istenhez, csak akkor, ha valami kell, ha valamiben hiányt szenvedünk. A Sámsonról szóló igeszakaszt azért látom hasznosnak, mert azt láttatja meg velünk, Isten ke-

gyelme mennyi mindent képes elviselni. Mi minden ellenére engedi Isten, hogy szolgáljuk, végezzük rendeltetésünket. Sokszor mi magunk nem is tudjuk, hogy azt tesszük. Sámson bizony így élt. Harcait a saját egója vitte véghez, szinte élvezte is, semmibe vette ellenségeit, játék volt számára az élet. Nem az ő tudatos érdeme volt a szabadítás, hanem Isten munkáló erejét látjuk benne. Ez a rész arra figyelmeztet minket: ne hagyjuk figyelmen kívül küldetésünket. Mi mindnyájan, akik Isten kegyelméből születünk, fontos feladatra, küldetésre születünk. Keresni kell azt. Nagy kár lenne, ha úgy élnénk le életünket, hogy az üres maradna: ha nem nyitott szemmel járnánk, keresve a dolgokat, amelyet Isten elkészített. Véleményem szerint Sámson is sokkal boldogabb lett volna, ha Isten küldetését a lényeg teljes tudatában végezte volna, nem pedig úgy,

mintha rajta kívül mentek volna a dolgok. Meg vagyok győződve arról, hogy sok depressziónak, lelki ürességnek az okozója az, hogy nem látjuk magunkban Isten küldöttjét, az Isten által megbízottat és azt, amivel beteljesítenénk földi küldetésünket.

Végeredményben Sámsonnal az történt, ami azokkal történik, akiket Isten szeret és nem akarja őket üresen hagyni elmúlni. Vigasztalás számunkra, kedves testvéreim, hogy akik Istent keresik, szeretik, azok bizony hozzátalálnak, akár nagy fájdalom árán is. És aki egyszer Istent megismerte, betölti a szolgálatot. Nem fölöslegesen hangsúlyozom a szolgálatot: az ember egyik legnagyobb kínja az, ha nem lehet hasznos valami nemes, isteni ügyben: a szeretetben, a jó cselekvésében, az igazságban, a bölcsességben, stb. Ha nem használja a Szentlélek erejét, belefárad abba a szürke mindennapi rutinba, munkába, amit esetleg egyáltalán nem is szeret. Sámson is belefáradt. Végül beleszerezett egy filiszteus nőbe – Delilába. Ez a nő ugyanazt a szerepet játssza Sámson életében, mint Júdás Jézuséban. Sámson már nem harcol – nem olvasunk többet harcairól –, el van fáradva, ehhez a nőhöz jár pihenni, élvezetet keresni. A filiszteusok ráveszik a nőt, hogy pénzért csikarja ki Sámsonból erejének titkát. Delila háromszor sikertelenül jár. Sámson, jóllehet már rég nem érezheti magát ortodox názirnak, mégiscsak sejti, hogy nem lehet elárulni az Istentől kapott szentségét. Nem lehet elárulni a Szentlelket, amelynek a szívében való jelenlétét a hosszú haja jelképezte. Sám-

son legnagyobb tragikumája tehát nem számos bűne, baklövése, félrelépése és nem éppen nemes jelleme lettek, hanem az, hogy negyedszer, Delila unszolására, agyomosására és lelki zsarolására – kiszolgálta szentségét, mert fáradt volt. Akár mint Ézsau az elsőszülöttségét egy tál lencséért, mert éhes volt. Minden ember nagy tragikumája, ha semmibe veszi Isten legnagyobb ajándékát, áldását, Lelkét, kiválasztottságát. És bizony a sok világi kísértés között nem nehéz elfeledkezni vagy huszadrangúként értékelni a szentséget, a kiválasztottságunkat. Ilyenkor az Úr nagyon kemény eszközökhöz nyúl. Sámson elárulta, hogy ha haját megnyírják, elveszíti az erejét. Delila elaltatta őt, lenyírta a haját, a filiszteusok elfogták, kiszúrták a szemét és fogságba vitték, ahol malomkövet hajtva szolgált nekik.

Az Ige azonban ezt mondja: „*nőni kezdett a haj*” (Bír. 16,22). A Biblia képekben beszél. A haj növésén inkább azt kell érteni, hogy Sámsonban a megtérés folyamata zajlódott. Bizony a nyomorúság, megalázottság, az abszolút mélypont elég teret ad az élet átértékeléséhez. A múlt héten szó volt az ítélet napjairól, az Istennel való konfrontációról. Sámsonnak ez az „*ama nap*” a foglyok házában érkezett el a malomkőnél. Ha Isten elítélte volna Sámson, otthagya meghalni jelentéktelenül a börtönben. De látjuk, hogy micsoda szeretet van az „*ama napokban*”. Isten meghallgatta Sámson megtérő szavát, és megengedte, hogy még az egyszer úgy lépjen fel, mint az, akinek született: hősként, szabadítóként. A mi életünkben is ezek a

nehéz pillanatok a rugaszkodó pontok ahhoz, hogy Isten rehabilitáljon minket, és visszavezessen rendeltetésünk nemes céljához.

A filiszteusok tehát leültek a maguk bálványistentiszteletéhez, megrészegettek, jókedvükben előhívták Sámson, hogy szórakoztassa őket. Ez alatt a szórakozás alatt a legszörnyűbb szodomita orgiát kell érteni, ami akkoriban nem volt ritka jelenség. Sámson két oszlop közé állították. Most következik az az imádság, amely elárulja Sámsonról, hogy bizony lelkileg megért. „Ó Uram, Uram“ (Bír. 16,28). A régebbi, szemrehányó imádságában így szólította meg: „Te” (Bír. 15,18). A mostani „Uram, Uram“ pontosan ellentétje annak, mint amilyenről a múlt héten beszéltünk: itt őszinte, mély felkiáltásban hangzik el. Sámson nem kér szabadságot, megszökést, hanem azt, hogy szolgálatát, rendeltetését beteljesíthesse. Bár meg-

jegyzem, némi bosszúálló indulatot nem lehet megtagadni szavaiban. Sámson úgy halt meg fogvatartóival együtt az általa ledöntött oszlopok alatt, hogy beteljesítette, amire rendeltetett: a vipe-rafészket, az ellenség vezetőit, akik kárt okoztak a népének, megölte.

Eddig csupán Sámson és köztünk voltam párhuzamot. Helye van párhuzamot vonni Sámson és Jézus között: Jézus sohasem adta fel a szentségét. A Szentlélekhez nem csak külsőleg – a haja, vagy valami kimondott fogadalom miatt – ragaszkodott, hanem a Szentlélekkel a legszorosabb összeköttetésben volt. Jézus egész életében imádkozott. Jézust ugyanúgy mint Sámson, elárulta az, aki legközelebb állt hozzá. Ugyanúgy mint ő, egyedül volt a harcban. De amíg Sámson úgy fogták meg, hogy ő azt nem akarta, Jézus önkéntesen, értünk ment halálra. Amíg Sámsonban tombolt a bosszú, addig Jézus azt mondta: „*Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek.*“ (Lk. 23,34) Sámson tehát ugyan csodálhatjuk, Jézusra azonban nyugodtan rábízhatjuk az életünket. Mert míg Sámson csak emberi ellenségtől szabadított meg, addig Jézus a legnagyobb, ösellenségtől – a haláltól, a Sátántól, a bűntől. Engedjük hát be Testvéreim ezt az örömet a szívünkbe, hogy annak erejével teljesíthessük be rendeltetésünket.

Ámen

*(Elhangzott 2009. január 25-én,
a szolgálatot Šindelář Alena végezte.)
(Képek Sámson életéből:
Gustave Doré: Biblia-illusztrációk)*

GYÜLEKEZETI ALKALMAK

Istentiszteletek:

Vasárnaponként 16.00-tól a gyülekezet Klimentská utcai gyülekezeti termében (Klimentská 18, Prága 1) vagy az „U Klimenta” templomban.

Biblióra: Az istentiszteletet követően, kb. 17.00-tól.

Énekkari próbák: Szerda esténként 18.00-tól, a Teológia (Černá 9, Prága 1) kápolnijában, vagy egyéb megegyezés szerinti helyen. (korus@refnet.cz)

A GYÜLEKEZET ÉLETÉBŐL

– Kérjük gyülekezetünk tagjait, **amennyiben a gyülekezet életével kapcsolatos régebbi fényképekkel, kiadványokkal rendelkeznek**, osszák meg ezeket az ÜZENET szerkesztőségével. A szerkesztőség **többnyelvű rövid ismertetőanyagot** szeretne összeállítani gyülekezetünkről, amely nagy segítségként szolgálhat a csehországi magyarság hívogatásában és a misszionálásban is.

– Az ÜZENET múlt heti számában megjelent **2008-as beszámoló és a pénzügyi beszámoló** a meghirdetettel ellentétben egy héttel később, **a február 8-i istentiszteleti alkalom során kerül ismeretetésre - felolvasásra.**

Bódás János **Valamit nem értek**

Régóta ismerlek már Istenem,
S egyre halkulnak bennem a „miért”-ek.
De homályos elmém bárhogy derül is,
valamit most sem értek.

Tudom, szereted minden művedet,
mert minden műved nagyszerű, remek.
Szereted a virágot, hisz színében
a mennynek színei tündökölnek.

Szereted a csillagot: tiszta, fényes.
A követ is: ház lesz, véd, menhelyet ád;
a harmatot, a forrást: makulátlan,
s mert szótlantul terem, a fűvet, s a fát.

Az állatot, mert törvényed szerint él,
s mint az ember, testvérbe nem harap;
a szitakötőt, fecskét, sast, galambot,
méhet és minden zümmögő bogarat,

Mik a szivárvány száz színét ragyogják,
s himporuk, pelyhük, tolluk lágy, puha;
szereted a gyermeket, mert arcán
az ártatlanság égi mosolya.

Szép minden műved, hát hogyan szeretnéd,
Gyönyörködsz benne, mind, mind értem
ezt!

De engem, aki szégyenedre válok,
ezt nem értem, hogy engem miért
szeretsz?!

ÜZENET – A PRÁGAI REFORMÁTUS MISSZIÓS GYÜLEKEZET HETILAPJA

Felelős szerkesztők: Bodnár Noémi, Hlavács Pál, Hlavács Brocko Tünde, Simon Sz. Krisztina.
Lapunkat ingyenesen terjesztjük, de fenntartására bármilyen segítséget örömmel elfogadunk.

E-mail (hetilap rendelések - heti egyszeri küldés elektronikus formában): uzenet@refnet.cz

Banki kapcsolat: 7190131205/4000, **Számlanév:** Dienes Kornélia (Mađ. ref. sbor)

IBAN CZ7040000000007190131205, BIC (=SWIFT) BAWACZPP